

ผลของการใช้แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach)
เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนระดับปทุมวัย

ประภารัตน์ แสนประสิทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

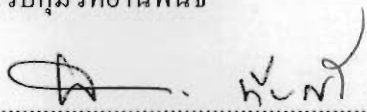
สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2552

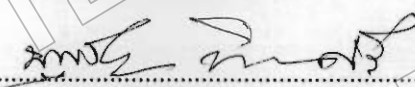
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ประภารัตน์ แสนประสิทธิ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี)

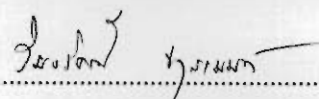

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทรรัตน์ มาพุท)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ญาร่วม ทิพศิริ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทรรัตน์ มาพุท)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกลีกร)

วันที่ 15 เดือน ธันวาคม พ.ศ.2552

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ชติ มาพุท และ
รองศาสตราจารย์บุญร่วม ทิพพศรี กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ
ให้คำปรึกษาด้วยดี ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่
ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ
รวมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีจากผู้อำนวยการ
โรงเรียนเทศบาล 1 สังกัดเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ และ ครูระดับ
ปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 ทุกท่านที่ได้กรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษาด้วยดีตลอดการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อประจวบ-คุณแม่เสาวรัตน์ แสนประสิทธิ์ ที่เป็นที่กำลังใจ
สำคัญมากและสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบคุณ คุณปฎิภาณ รัตนปฎิมากร ที่ให้
ความอนุเคราะห์ในการวาดภาพประกอบนิทานสำหรับการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา
พระคุณของบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ชี้แนะแนวทาง
การศึกษาตลอดจนมีส่วนในการวางรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัย

ประกาศรัตน์ แสนประสิทธิ์

48911384: สาขาวิชา: เทคโนโลยีทางการศึกษา: กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ: แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach)/ คุณธรรม จริยธรรม

ประภารัตน์ แสนประสิทธิ์: ผลของการใช้แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราวเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย (THE EFFECT OF USING STORYLINE APPROACH TO DEVELOP KINDERGARTEN STUDENT'S KNOWLEDGE AND BEHAVIOUR TOWARDS MORALITY) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ฉลอง ทับศรี, Ed.D., จันทรัชลิ มาพุทธ, ค.ด. 265 หน้า. ปี พ.ศ. 2552

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งการทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้การสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว ต่อการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับปฐมวัย และ เปรียบเทียบผลการ ใช้แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราวต่อความรู้ ความเข้าใจ และ พฤติกรรมระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach) และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเทศบาล 1 (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดเทศบาลตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียน 45 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach) และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ก่อนการทดลอง กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มได้รับการทดสอบก่อนเรียน จากนั้นจึงเข้าสู่กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นเวลา 1 ภาคเรียน แล้วทำการทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสังเกตพฤติกรรม สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test Independent ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการใช้แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach) เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach) สูงกว่าก่อนการทดลอง

2. คะแนนเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจและ พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับปฐมวัยที่อยู่ในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

48911384: MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY:

M.Ed. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORDS: STORYLINE APPROACH MORALITY/ KINDERGARTEN STUDENT
INSTRUCTION

PRAPARAT SAENPRASIT: THE EFFECT OF USING STORYLINE
APPROACH TO DEVELOP KINDERGARTEN STUDENT'S KNOWLEDGE AND
BEHAVIOUR TOWARDS MORALITY. ADVISORY COMMITTEE: CHALONG
TUBSREE, Ed.D., CHANCHALEE MAPUDH, Ph.D. 265 P. 2009.

The research design was an experimental study with the purposes to study the effects of learning through storyline approach in developing kindergarten students' knowledge and behavior concerning morality and also to compare the learning result on knowledge and behavior on morality.

The sample comprised of 45 kindergarten students who were in the final year of kindergarten education at Bang-Pu Mai Municipality School Amphur Muang, Samutprakarn Province. They were purposively assigned into the experimental and control group. The experimental group received a storyline approach instruction while the control group received a regular kindergarten instruction. The two groups were pre-tested before getting the instruction. After one semester of instruction they were post-tested to assess the knowledge and behavior on morality. The tool used for data collection was observation form. The data were analyzed to compare the means of the two groups using t-test independent. It was concluded that:

1. The kindergarten students in the experimental group exhibited significant higher posttest scores on knowledge and behavior on morality experimental group in high level.
2. The knowledge and behavior on morality scores of the experimental group was higher than control group significantly at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดทางจริยธรรมและคุณธรรม.....	12
แนวคิดและความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม.....	15
แนวคิดเรื่องความรู้ความเข้าใจ.....	36
แนวคิดและ ทฤษฎีการปลูกฝังและพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรม	38
แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach).....	76
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	87
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	95
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	95
การออกแบบและการทดลอง	95
การดำเนินการเขียนแผนการสอน	98
การเก็บรวบรวมข้อมูล	105
การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน.....	107
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	108

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	108
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	109
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	109
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	109
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	121
สรุปผลการวิจัย.....	121
อภิปรายผลการวิจัย.....	123
ข้อเสนอแนะ.....	138
บรรณานุกรม.....	139
ภาคผนวก.....	145
ภาคผนวก ก.....	146
ภาคผนวก ข.....	154
ภาคผนวก ค.....	239
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	265

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 องค์ประกอบของการเรียนรู้ทางสังคมตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม	40
2-2 ระดับคุณธรรมจริยธรรมและขั้นการให้เหตุผลเชิงคุณธรรมจริยธรรมของ Kohlberg ..	48
2-3 สรุปพัฒนาการหยิ่งเด็กทางสังคมของเซลแมน.....	51
2-4 ขั้นตอนการสอนของโคลเบอร์ก.....	54
2-5 การเปรียบเทียบวิธีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ทั้ง 4 วิธี	56
2-6 รูปแบบการเขียนแผนการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline).....	83
3-1 เปรียบเทียบรายละเอียดของขั้นตอนและรูปแบบการดำเนินกิจกรรม.....	102
3-2 เปรียบเทียบบทบาทของครูและนักเรียน.....	104
3-3 ตารางประจำวันกำหนดการสอนในระยะของการทดลอง.....	106
4-1 คะแนนเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งก่อนและหลังการวิจัย ของนักเรียนในกลุ่มที่สอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach).....	110
4-2 คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมด้านความมีวินัย ความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง ร่วมกัน ก่อนและหลังการวิจัย ของนักเรียนในกลุ่มที่สอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach).....	111
4-3 คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ก่อนและหลังการวิจัย ของนักเรียน ในกลุ่มที่สอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach).....	112
4-4 คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมด้านความกตัญญูกตเวที ก่อนและหลังการวิจัย ของนักเรียน ในกลุ่มที่สอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach).....	113
4-5 คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมด้านความมีเมตตา กรุณา มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ก่อนและหลังการวิจัย ของนักเรียนในกลุ่มที่สอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach).....	114
4-6 คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมด้านการประหยัด รู้จักใช้และรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ก่อนและหลังการวิจัย ของนักเรียนในกลุ่มที่สอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach).....	115
4-7 คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมด้านความมีมารยาทและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย ก่อนและหลังการวิจัย ของนักเรียนในกลุ่มที่สอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach).....	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-8	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม จริยธรรมหลังการทดลอง ของนักเรียนในกลุ่มที่สอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach) และกลุ่ม ที่สอนแบบปกติ..... 116
4-9	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม หลังการทดลอง ของนักเรียน ในกลุ่มที่สอนแบบผูกเป็นเรื่องราว (Storyline Approach) และกลุ่มที่สอนแบบปกติ... 117

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

3-1	กรอบแนวคิดในการสร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้แนวการสอนแบบผูกเป็นเรื่องราว	100
-----	---	-----

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University